

Sygn. akt I C 717/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Emilia Racięcka

Protokolant: st. sekr. sąd Dorota Novottny

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2015 roku w Łodzi

sprawy z powództwa Ł. D.

przeciwko (...) S.A. w W.

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie powodowej (...)

S.p. z o.o. w S.

o zapłatę:

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu na rzecz pozwanego kosztów procesu;
3. zwraca powodowi kwotę 0,24 złote (24/100) z zaliczki zaksięgowanej pod pozycją 2411 150578.

Sygn. akt I C 717/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 24 lipca 2014 roku powód Ł. D., reprezentowany przez fachowego pełnomocnika w osobie adwokata, skierowanym przeciwko pozwanemu (...) S.A. w W. wniósł o zasądzenie kwoty 5.700, 24 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od 8 września 2012 roku do dnia zapłaty, tytułem uzupełnienia odszkodowania za szkodę na mieniu.

W uzasadnieniu wskazano, że powód był uczestnikiem kolizji, wskutek której uszkodzeniu uległ jego pojazd. Sprawca wypadku miał zawartą z pozwanym umowę o ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej. W związku ze szkodą i naprawą swojego samochodu powód wynajmował pojazd zastępczy przez 58 dni, natomiast pozwany w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił odszkodowanie jedynie za 40 dni najmu. W niniejszej sprawie zatem powód dochodzi odszkodowania za 18 dni najmu pojazdu zastępczego według niekwestionowanej stawki po 290 złotych za jeden dzień (5.220 złotych) oraz 40% zapłaconego podatku VAT liczonej od tej kwoty w wysokości 480,24 złote, ponieważ powód w związku z najmem samochodu i wystawioną z tego tytułu fakturą na podstawie art. 86a ustawy o podatku od towarów i usług mógł odliczyć jedynie 60% podatku zapłaconego z przedmiotowej faktury, a 40% nieodliczonego podatku stanowi jego szkodę.

/pozew k. 2-9/

W odpowiedzi na pozew z dnia 1 września 2014 roku pozwany, reprezentowany przez fachowego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów procesu. Strona pozwana

w uzasadnieniu zakwestionowała okoliczność, iż okres najmu przez powoda samochodu zastępczego uzasadniony był w okolicznościach niniejszej sprawy przez 58 dni i podniosła, że w niniejszej sprawie dopatrzeć się można nieprawidłowości ze strony warsztatu wykonującego naprawę samochodu powoda, które spowodowały wydłużenie okresu naprawy i tym samym wydłużenie okresu najmu pojazdu zastępczego.

/odpowiedź na pozew k. 37-39/

W piśmie procesowym z dnia 19 września 2014 roku powód wniósł o zawiadomienie w trybie art. 84 kpc o toczącym się procesie (...). zo.o. w Ł. w celu umożliwienia mu wstąpienia do procesu w charakterze interwenienta ubocznego.

/pismo k. 47-49/

Na rozprawie w dniu 28 stycznia 2015 roku pełnomocnik powoda sprecyzował, że przypozwanie w niniejszej sprawie dotyczy spółki (...).zo.o., która naprawiała samochód powoda.

/protokół k. 66/

Na rozprawie w dniu 20 maja 2015 roku (...) P. Sp.zo.o. w S. złożyła pismo obejmujące interwencję uboczną po stronie powodowej. W uzasadnieniu podniesiono, że auto powoda naprawiane było w okresie urlopowym przez 58 dni i był to okres konieczny i niezbędny do starannego naprawienia samochodu. Po otrzymaniu ostatniej części w dniu 21 sierpnia 2012 roku auto zostało złożone i wydane powodowi w terminie 3 dni.

/interwencja uboczna k. 94-95/

Do zamknięcia rozprawy strony i interwenient uboczny pozostali przy swoich stanowiskach.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

Powód w dniu 27 czerwca 2012 roku był uczestnikiem kolizji, wskutek której uszkodzeniu uległ jego pojazd T. (...). Sprawca wypadku miał zawartą z pozwanym umowę o ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej. W związku ze szkodą i naprawą swojego samochodu przez (...) P. Sp.zo.o. Oddział w Ł. powód wynajmował pojazd zastępczy przez 58 dni w okresie od 27 czerwca 2012 roku do 24 sierpnia 2012 roku według stawki po 290 złotych za dzień.

/bezsporne/

P. K. pracuje w (...) Sp. z o.o. Oddział T. (...), gdzie naprawiano powodowi samochód T. (...) po wypadku z dnia 27 czerwca 2012 roku. Samochód powoda był mocno rozbity, nie nadawał się do jazdy.

Części do naprawy pojazdów zamawiane są w W.. Średni czas oczekiwania na części to 2 dni. Jeśli części nie ma w Polsce, to zamawiane są z Belgii, a jeśli nie ma tam, to bezpośrednio od producenta i wtedy czas oczekiwania wynosi do 3 tygodni.

/protokół naprawy k 12, zeznania świadka k. 68-69/

(...) otrzymała dnia 16 sierpnia 2012 roku zamówienie nr (...) od (...). zo.o. Oddział T. (...) w Ł.. Zamówienie zostało dostarczone 21 sierpnia 2012 roku, nie można stwierdzić skąd zostały dostarczone części objęte zamówieniem.

/pismo k. 128/

Poduszka i wspornik silnika konieczne do naprawy samochodu powoda w dacie naprawy dostępne były w magazynie centralnym w Belgii i można je było otrzymać w okresie 5 dni kalendarzowych.

Warsztat (...) P. Sp.zo.o. dokonujący naprawy samochodu powoda dokonał błędnego doboru części zamiennych koniecznych do naprawy samochodu powoda i dlatego na części te oczekiwano 21 zamiast 5 dni kalendarzowych.

Okres konieczny i niezbędny do przeprowadzenia naprawy pojazdu marki T. (...) o numerze rej (...) wynosił przy prawidłowej organizacji pracy warsztatu, nie licząc tzw. kolejki napraw, **35 dni kalendarzowych**.

/opinia uzupełniająca biegłego k. 131-139/

Biuro rachunkowe obsługujące firmę (...) przy rozliczeniu kosztów za wynajem samochodu osobowego marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) zastosowało rozliczenie VAT w stosunku 40% do 60% - zgodnie z przepisami art. 86 ustawy o podatku VAT, gdzie podatnik miał prawo odliczenia VAT w wysokości 60% z faktury.

/pismo k. 25/

Decyzją z dnia 6 września 2012 roku pozwany poinformował powoda, że uznano za zasadne **40 dni najmu** tj. od dnia 27 czerwca 2012 roku (dzień wynajęcia) do dnia 11 lipca 2012 roku (data wysłania protokołu z oględzin) – 15 dni plus od 26 lipca 2012 roku (zgłoszenie dodatkowych oględzin) do 1 sierpnia 2012 roku (akceptacja) – 7 dni plus od 21 sierpnia 2012 roku (zgłoszenie oględzin po naprawie) do 23 sierpnia 2012 roku (wykonanie) – 3 dni plus technologiczny czas naprawy – 7 dni plus 2 dni na dodatkowe czynności plus soboty/niedziele – 6 dni.

Powód odwołał się od decyzji, ale stanowisko pozwanego nie uległo weryfikacji.

Wezwaniem do zapłaty z dnia 1 kwietnia 2014 roku powód wezwał pozwanego do dopłaty należnej kwoty oraz kwoty 40 % od wypłaconego odszkodowania tytułem części zapłaconego podatku VAT, której powód nie mógł sobie odliczyć. Ostatecznie pozwany wypłacił powodowi kwotę 1.067,20 złotych stanowiącą 40% część podatku VAT od wypłaconej wcześniej kwoty za wynajem, którego nie mógł sobie odliczyć.

/decyzja k. 14, 16, wezwanie do zapłaty k. 17-21, decyzja o dopłacie k. 27/

Ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie Sąd poczynił w oparciu o zgromadzone dokumenty, zeznania świadka oraz opinię biegłego rzeczoznawcy. Wskutek zgłoszonych przez pełnomocnika powoda zastrzeżeń w toku postępowania przeprowadzono dowód z uzupełniającej opinii biegłego. Wydanie opinii uzupełniającej poprzedzone zostało zgromadzeniem dodatkowych dokumentów i doprowadziło biegłego do zweryfikowania wniosków przyjętych przez niego w opinii zasadniczej. Sąd uznał w niniejszej sprawie, że uzupełniająca opinia biegłego w sposób klarowny i ostateczny wyjaśniła wątpliwości związane z uzasadnionym okresem naprawy samochodu powoda i okresem najmu pojazdu zastępczego w tym czasie. Wnioski płynące z uzupełniającej opinii biegłego jako logiczne i przekonujące Sąd przyjął jako własne ustalenia faktyczne w tej sprawie.

Sąd pominął w niniejszej sprawie informacyjne wyjaśnienia powoda, bo nie stanowią one dowodu, a pełnomocnik powoda na ostatnim terminie rozprawy stwierdził, że nie wnosi o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Podstawą żądania strony powodowej jest przepis art. 822 k.c., zgodnie z treścią którego przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający przy czym umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia.

Zgodnie z art. 436 § 2 k.c. w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody wymienione osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych. Powrót do zasad ogólnych oznacza przede wszystkim ukształtowanie odpowiedzialności na zasadzie winy kierującego pojazdem sformułowanej w przepisie art. 415 k.c. Ze względu jednak na fakt, iż ustawodawca polski wprowadził obowiązkowe ubezpieczenie komunikacyjne, odpowiedzialność za posiadacza mechanicznego środka komunikacji przejmuje ubezpieczyciel. W myśl przepisu art. 19 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r. Nr

124, poz. 1152 ze zm.) osoba poszkodowana ma prawo dochodzenia roszczenia odszkodowawczego bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. Nadto, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz pojazdu lub kierujący jest zobowiązany – na podstawie prawa – do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest m.in. utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia (por. art. 34 ust. 1 ww. ustawy).

Zasada odpowiedzialności pozwanego była w niniejszej sprawie bezsporna. Strona pozwana kwestionowała zakres szkody oraz jej związek przyczynowy ze zdarzeniem.

Obowiązek udowodnienia szkody i jej wysokości, jaka powstała w wyniku kolizji drogowej spoczywał na powodzie. Zgodnie bowiem z przepisem art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Z kolei z przepisu art. 232 k.p.c. wynika, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, a więc powód powinien przedstawić sądowi twierdzenia o faktach, które mają uzasadniać jego żądanie, zaś pozwany wypowiedzieć się co do tych faktów, a nadto przedstawić własne twierdzenia na uzasadnienie podniesionych przez niego zarzutów. To strony mają przez swoje aktywne działanie, którym jest między innymi wskazywanie dowodów, zadawanie pytań świadkom oraz stronom udowodniać fakty, z których wywodzą skutki prawne.

Odnośnie wysokości szkody należy powołać art. 361 k.c., zgodnie z którym zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Zasada ta ma zapewnić poszkodowanemu całkowitą kompensatę doznanego uszczerbku, w granicach normalnego związku przyczynowego.

Przepis art. 361 § 1 k.c. wiąże odpowiedzialność tylko z normalnymi następstwami zjawisk stanowiących jej podstawę.

Obowiązująca w judykaturze koncepcja obiektywizująca kategorię "normalności", polega na tym, że ustalanie związku przyczynowego odrywa się od możliwości przewidywania określonych następstw zdarzeń, gdyż ta należy do subiektywnych elementów odpowiedzialności w postaci winy, a ogranicza się do kryteriów zobiektywizowanych, wynikających z zasad doświadczenia społecznego, wspartego wiedzą naukową, które pozwalają przyjąć, że zwykle, najczęściej, określone zdarzenie późniejsze (skutek) jest następstwem zdarzenia wcześniejszego (przyczyny). Nie jest przy tym istotne, aby skutek ten pojawiał się zawsze, nie musi więc być konieczny; wystarczy, że jest następstwem typowym (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 1956 r., III Cr 515/56, OSN 1957/1/24, czy z dnia 15 stycznia 1970 r., I Cr 522/69, niepubl., z dnia 12 lutego 2000 r., I CKU 111/97, z dnia 18 maja 2000 r., III CKN 810/98, z dnia 14 marca 2002 r., IV CKN 826/00). Przypomnieć należy, że w sprawie, w której orzeczenie zapadło dnia 10 kwietnia 2000 r., V CKN 28/00 - nie publ. Sąd Najwyższy przyjął, że normalny związek przyczynowy - w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. - między określonym zdarzeniem a szkodą zachodzi wówczas, gdy w danym układzie stosunków i warunków oraz w zwyczajnym biegu rzeczy, bez zaistnienia szczególnych okoliczności, szkoda jest normalnym następstwem tego rodzaju zdarzeń. Ocena, czy skutek jest normalny, powinna być oparta na całokształcie okoliczności sprawy oraz wynikać z zasad doświadczenia życiowego zasad wiedzy naukowej i specjalnej (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 1956 r., III Cr 515/56, OSN 1957/1/24).

W niniejszej sprawie powód dochodził kwoty: 5.700, 24 złotych za 18 dni najmu pojazdu zastępczego według niekwestionowanej stawki po 290 złotych za jeden dzień (5.220 złotych) oraz 40% zapłaconego, a nie odliczonego podatku VAT liczonej od tej kwoty, w wysokości 480,24 złotych.

Co do roszczenia w zakresie wynajmu pojazdu zastępczego to stawka dobową była bezsporna, natomiast sporny był okres najmu. Powód dochodzi roszczenia za dodatkowe 18 dni, a pozwany w toku likwidacji uznała roszczenie w zakresie 40 dni.

Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem judykatury wyrażonym między innymi w Uchwale Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2011-11-17, III CZP 5/11 (O.: www.sn.pl) odpowiedzialność ubezpieczyciela

z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. W treści tej uchwały Sąd Najwyższy wyjaśnił, że różnorodność okoliczności związanych z następstwami wypadku komunikacyjnego oraz sytuacją życiową poszkodowanego nie pozwala na formułowanie kazuistycznych wskazań; podlegają one indywidualnej ocenie. Nie można zatem formułować jako obowiązującej zasady, jak chce pozwany, że w przypadku szkody całkowitej najem samochodu zastępczego uzasadniony jest jedynie przez 7 dni, bo to jest właśnie czas niezbędny na zagospodarowanie pozostałości.

Na podstawie opinii biegłego Sąd w niniejszej sprawie bezsprzecznie ustalił, że warsztat (...) P. Sp.zo.o. dokonujący naprawy samochodu powoda dokonał błędnego doboru części zamiennych koniecznych do naprawy samochodu powoda i dlatego na części te oczekiwano 21 zamiast 5 dni kalendarzowych. Okres konieczny i niezbędny do przeprowadzenia naprawy pojazdu marki T. (...) o numerze rej (...) wynosił przy prawidłowej organizacji pracy warsztatu, nie licząc tzw. kolejki napraw, **35 dni kalendarzowych**.

A zatem, skoro pozwany wypłacił powodowi odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego za 40 dni, to powództwo w niniejszej sprawie winno ulec oddaleniu. Nie ma bowiem związku przyczynowego między zawinionym zachowaniem sprawcy, za którego odpowiada pozwany, a szkodą ponad sumę stanowiącą iloczyn 35 dni pomnożonych przez niekwestionowaną stawkę za dzień najmu. Bezsporną jest okoliczność, że naprawa samochodu powoda ponad 35 dni związana była z zawinionym działaniem interwenienta ubocznego i to względem tego podmiotu powód winien kierować swe roszczenia.

Mimo, że pozwany przegrał sprawę w całości, to Sąd nie obciążył go obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów procesu na zasadzie słuszności wynikającej z art. 102 kpc. Powód został wprowadzony w błąd przez interwenienta ubocznego co do koniecznego okresu naprawy swego samochodu i dale tego wytoczył niniejsze powództwo.

Sąd na podstawie art. 82 w związku z art. 84 oaks zwrócił powodowi kwotę niewykorzystanej zaliczki.